

DE BEWEGING VAN EEN PLEIN – THEATER/BEELDENDE KUNST MartHA!tentatief presenteert 'De Vernissage' (***)

Een oude loods, een voormalig verdeelcentrum voor elektriciteit, in Antwerpen-Noord: het is de eerste van negen staties waar het MartHa!tentatief en zijn kompanen het komende anderhalf jaar halt houden voor artistieke ingrepen in Antwerpen onder de noemer 'Revue van het ontembare leven'. Dit omvangrijke project begint met 'De Vernissage'. Kan moeilijk anders, dachten we, maar we werden toch verbaasd.

De loods in de Duinstraat is omgebouwd tot tentoonstellingsruimte. Er zijn hapjes, drankjes, een obligate speech en er zijn uiteraard de kunstwerken: gemaakt door de bewoners van op en rond het De Coninckplein, even verderop aan het einde van de straat. Het plein heeft al jaren een slechte reputatie: criminaliteit, drugs, alcohol, overlast. In 2005 opende de Antwerpse stadsbibliotheek Permeke er haar deuren. Mens sane, in corpore sano. Hoe bewogen dan wel ironisch was dit staaltje stedenbeleid?

De kunstwerken tonen verfrommeld blikjes Cara-pils, portretten van bewoners met feesthoedje, schilderijen met glitters maar ook inktzwarte donkerte. We krijgen bij het betreden van de zaal een koptelefoon op en horen verhalen van de vreemde man die er wonen kwam. Meerbepaald theatermaker Bart Van Nuffelen van het MartHA!tentatief. Over hoe hij een buitenstaander is gebleven maar sporadisch een inkijk wordt gegund op de mechanismen van het plein, zijn passanten, wijkhelpers en bewoners. Vorig jaar kwamen de bewoners van het plein ook al aan bod in Van Nuffelens voorstelling 'Solo' maar ditmaal zijn ze echt aanwezig: in de kunstwerken én in levende lijve.

Tot zover het vrij duidelijke strak afgelijnde tentoonstellingsgegeven met audiogids, maar dan doven de lichten plots en floept de nachtverlichting aan en de groene neonreclame van Dela. De panelen met de werken worden verschoven om plaats te maken voor het plein. In krijt worden de lijnen getekend op de grond: blokjes voor de huizen, kruisjes voor de mensen, pijltjes voor de bewegingen. Bewoners nemen er als in de film 'Dogville' hun plaats in om even geruisloos in een fade out te verdwijnen en plaats te maken voor een andere focus. Ondertussen verhaalt de koptelefoon verder: over de geschiedenis en de verhalen van het plein. De anekdotiek wordt niet geschuwd (dat verdomde trampaaltje!) en buurtbewoner Fonske roept luidop "ja ja" met alles wat hij door zijn koptelefoon hoort en graag en plein public wil beamen.

Interessant is om te zien hoe je als publiek onbewust een beweging maakt: hoe het plein zich opent om zich aan het einde van de show langzaam rond je te sluiten, alsof je voor even deel geworden bent van het plein. Het MartHa!tentatief heeft voor deze voorstelling duidelijk zijn licht opgestoken

bij andere gezelschappen zoals Bad van Marie (de grens fictie-realistie) en Berlin (de samenleving als microklimaat), maar linkt dat wel aan een persoonlijk engagement. 'De Vernissage' is de eerste halte van wat een inspirerende ontdekkingsreis door een stad en haar weefsels belooft te worden. En Permeke? Die zou meer *voor* dan wel *in* de bibliotheek gezeten hebben om zich te laten inspireren, daar zijn we zeker van. (LiLa)

Tot en met 8 mei op locatie, Duinstraat 122, Antwerpen. Info: www.marthatentatief.be